

Asya Studies

Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar
Year: 6 - Number: 21, p. 109-126, Autumn 2022

İlkokula Başlama Yaşının Akademik Başarıya Etkisi: Bir Karma Yöntem Çalışması* **

Examining the Effect of the Age of Starting Primary School on the Academic Achievement: A Mixed Method Study

DOI: <https://doi.org/10.31455/asya.1129814>

Araştırma Makalesi /
Research Article

Makale Geliş Tarihi /
Article Arrival Date
12.06.2022

Makale Kabul Tarihi /
Article Accepted Date
15.07.2022

Makale Yayın Tarihi /
Article Publication Date

Asya Studies

Dr. Osman Aslan
Millî Eğitim Bakanlığı,
Turhal Bilim ve Sanat Merkezi
oslan5858@gmail.com
ORCID ID
<https://orcid.org/0000-0002-0909-7043>

Doç. Dr. Suat Çelik
Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir
Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi
Anabilim Dalı
celiks@atauni.edu.tr
ORCID ID
<https://orcid.org/0000-0001-9858-2165>

* "COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları: Bu alışma için herhangi bir çıkar atışması bildirilmemiştir. Bu makale, İntihal.net tarafından taranmıştır. Bu makale, Creative Commons lisansı altındadır.

** Bu araştırmada 2020 yılı öncesi verileri kullanılmıştır. Bu sebeple geçmişe yönelik Etik Kurul Onayı alınamamış ve bu durum makale içinde ULAKBİM TR DİZİN kararına uygun şekilde "Etik Kurul Beyanı" bölümünde açıklanmıştır.

Öz

Bu çalışmada temel amaç, ilkokula başlama yaşının akademik başarıya etkisini incelemektir. Çalışma iki yönlü olarak ele alınmıştır. Birincisi, okula başlama yaşının akademik başarıya etkisine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir? İkincisi, ortaokul öğrencilerinin "puan ortalamaları ile okula başlama yaşları arasında istatistiksel anlamdaki ilişki düzeyi nedir?". Hem nitel hem de nicel verilerin kullanılmasındaki amaç, yaşın akademik başarıya etkileme durumunu daha net ortaya koyabilmektir.

Karma yöntem çalışması olarak tasarlanan bu araştırmada çeşitlenme deseni kullanılmıştır. Bu desende nitel ve nicel veriler aynı zamanda toplanıp ayrı ayrı analiz edilmiş ve sonuç kısmına entegre edilerek bütünsel bir değerlendirme yapılmıştır. Çalışmada okula başlama yaşına ilişkin öğretmen görüşlerinin, öğrencilerin akademik başarıları ile ne ölçüde örtüştüğüne bakılmıştır. Araştırmanın nitel verileri, Tokat il merkezinde görev yapan 117 sınıf öğretmeninin görüşlerinden elde edilmiştir. Nicel veriler ise Tokat il merkezinde 7. sınıfa devam eden 1792 öğrencinin yaş ve not bilgilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın nitel verileri NVivo programı ile kod ve kategorilere dönüştürülerek analiz edilmiştir. Nicel veriler ise SPSS programı kullanılarak düzenlenmiş ve analiz edilmiştir. Ayrı ayrı analiz edilen nitel ve nicel bulgular, araştırmanın sonuç bölümüne entegre edilerek açıklanmıştır. Araştırmanın hem nitel hem de nicel sonuçları, Türkiye'de okula erken başlayan öğrencilerin akademik anlamda daha başarısız olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Başarı, Öğretmen Görüşleri, Yaş, Okula Başlama Yaşı

Abstract

The main purpose of this study is to examine the 'effect of the age of starting primary school on academic success'. In this design, qualitative and quantitative data were collected at the same time and analyzed separately, and a holistic evaluation was made by integrating them into the conclusion part. The study is discussed in two ways. First, what are the opinions of classroom teachers regarding the effect of school starting age on academic success? Secondly, what is the statistically significant relationship between the students' mean scores and the school starting age? In this research designed as a mixed method study, triangulation design was used. Qualitative data were obtained from the opinions of 117 teachers working in the city center of Tokat. Quantitative data consists of age and grade information of 1792 students who continue to 7th grade in Tokat city center. The qualitative data of the research were analyzed by converting them into codes and categories with the help of NVIVO program. Quantitative data were edited and analyzed using the SPSS program. Qualitative and quantitative findings analyzed separately were explained by integrating in the conclusion part of the research. Both qualitative and quantitative results of the study show that students starting school early in Turkey are less academically successful.

Keywords: Academic Achievement, Teacher Opinions, Age, Age of School Start

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Aslan, O. ve Çelik, S. (2022). İlkokula Başlama Yaşının Akademik Başarıya Etkisi: Bir Karma Yöntem alışması. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 6(21), 109-126.

GİRİŞ

Her bireyin eğitim alması esastır. Eğitim, toplumun yapısını değiştirir ve topluma daha iyi bir yaşam düzeyi sağlar (Özkan ve Sezen, 2017). Eğitimin amacı; toplumu yeniden düzenlemek, halkın istek ve ihtiyaçlarını karşılamaktır (Erdoğan, 2015; Çakmak, 2008). Bu sebeple ülkeler eğitim sistemlerini bu istek ve ihtiyaçlarına göre düzenlerler. Toplumunu oluşturan bireyler ise küçük yaşlarda eğitim sistemine dâhil olurlar. Böylece çocuklar, hayatlarına yön verecek önemli bir zaman dilimine ilk adımı atarlar (Oktay ve Unutkan, 2003).

Çocukların, belirli bir takvim yaşı ile eğitime başlamaları hak ve zorunludur (Aydın, 2006). Bu hakkın ertelenmemesi veya engellenmemesi için zorunlu eğitime yönelik yasal düzenlemeler yapılmıştır. Zorunlu eğitime yönelik bazı uluslararası yasal düzenlemeler; “İnsan Hakları Beyannamesi (Dilli, 2006)”, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (Ülker, 2010)”, “Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi (Akyüz, 2001)”, “Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (Merkezi ve Serisi, 2009)” ile yasal olarak ifade edilmiştir. Türkiye’de ulusal anlamda “zorunlu eğitim” mevzuatları ise “Anayasa” (Altunya, 1999)” ve “1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu” (Bora, 2012) ile düzenlenmiştir.

Çocuk için zorunlu eğitime başlamak oldukça güçtür (Özgenel, 1992). Çocuklar ilkökule ile ilk defa programlı öğretim etkinliklerine katılırlar (Oktay, 1988). Bu yüzden ilkökule başlama yaşı çok önemli politik kararlar gerektiren bir süreçtir (Konarzewski, 2014; Meisels, 1992). Ancak okula başlama yaşı ile ilgili dünyada belirlenmiş ortak bir zaman dilimi yoktur. Örneğin; Amerika Birleşik Devletleri’nde okula başlama yaşı, Avrupa ülkelerine göre daha büyüktür (ECS, 2010; European Commission, 2012). Türkiye de ise 2012-2013 eğitim-öğretim yılı ile çocuklar ilkökule kayıt yaptıracığı yılın eylül ayında 5 yaşını doldurduklarında (60 aylık) başlayabilmekteydi. Ancak 2019 yılı itibari uygulamada değişiklik yapılmış ve 72 ay ve üstü öğrenciler için eğitim zorunlu olmuştur. 69-71 ay arası çocukların ise öncelikli olarak okul öncesi eğitim kurumlarına kaydolması beklenmektedir (MEB, 2014). Okula başlama yaşı ülkelere göre farklılık gösterdiği gibi ülkeler zamanla kendi içerisinde bile okula başlama yaşlarına ilişkin farklı politik kararlar alabilmektedir.

PISA 2015 raporunda fen, matematik ve okuma becerileri ortalama puanları toplamı en yüksek olan 15 Avrupa ülkesi (European Commission, 2018) ve Türkiye’de ilkökule başlama yaşları Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Katılımcılara İlişkin Demografik Veriler

PISA 2015 Toplam Puanı	Ülke	İlkokula Başlama Yaşı		
		5 Yaş	6 Yaş	7 Yaş
1573	Estonya (EE)			X
1568	Finlandiya (FI)			X
1528	Slovenya (SI)		X	
1528	İrlanda (IE)		X	
1524	Almanya (DE)		X	
1524	Hollanda (NL)		X	
1519	İsviçre (CH)		X	
1513	Danimarka (DK)		X	
1513	Norveç (NO)		X	
1511	Polonya (PL)			X
1508	Belçika (BE)		X	
1499	İngiltere (EN)	X		
1491	Portekiz (PT)		X	
1487	İsveç (SE)			X
1487	Fransa (FR)		X	
1273	Türkiye (TR)	X*		

*Türkiye 2019 yılında okula başlama yaşını 6’ya yükseltmiştir.

Tablo 1’e bakıldığında PISA 2015 raporunda Fen, Matematik ve Okuma Becerileri toplam puanı en iyi olan iki ülkede okula başlama yaşı 7’dir. PISA’da ilk puan toplamlarına göre ilk 15’te olan Avrupa ülkelerinin dördünde okula başlama yaşı 7, onunda 6 ve bir ülkede ise 5 yaşıdır. PISA ortalama puanı oldukça düşük olan Türkiye’nin ise o dönemde okula başlama yaşı 5’tir.

Kronolojik yaş, gelişime bağlı olan değişimleri göstermesi bakımından oldukça önemlidir (Harris ve Sipay, 1986). İlkokula başlayan bir öğrencinin en kritik görevlerinden birisi okuma yazma

öğrenmektir. İlk okuma yazmanın kazanılmasında da zekâ düzeyi önemli bir etkidir (Binbaşıoğlu, 2004). Ancak literatürde zorunlu eğitime başlamak için gerekli olan bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini belirleyen bir zemin oluşturur (Bergman, 1990). Ebeveynler okula başlayan çocuklardan abartılı bir şekilde okul başarısı beklerler. Bu da bazen çocukların duygusal ve fiziksel anlamda daha az desteklenmesi demektir (Laaksonen, Aromaa, Heinonen, Koivusilta, Koski, Suominen, Vahlberg ve Salanterä, 2008). Bu yüzden çocuğun okula başladığında fiziksel gelişiminin iyi olması oldukça önemlidir (Kahramanoğlu, Tiryaki ve Canpolat, 2015).

Çocukların okula hazır olma durumu bilişsel, fiziksel ve duygusal gelişimin tamamını ifade eder (Yılmaz, Bayar-Muluk, Bayoğlu, İdil ve Anlar, 2016). Tural (2013), okula başlama yaşının okuma yazma başarısı üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda düşük yaş grubu öğrencilerinin okuma yazma başarısını düşük bulmuştur. Sharp (2012) çalışmasında, okula giriş yaşının akademik başarıya etkisinin başlangıçta büyük yaş grupları için avantaj sağlayacağını ancak uzun vadede devam etmeyeceği düşünülmektedir. Okula büyük yaşlarda başlamak, diğer arkadaşlarına göre bazı avantajlar sağlayabilir (Arnold ve Depew, 2018). Okula geç başlayan çocuklar, sosyo-becerilerini destekleyen oyunlara daha uzun vakit ayırabilir (Dee ve Sievertsen, 2018).

Okula başlama yaşına ilişkin olarak gerek nitel (Gündüz ve Çalışkan, 2013; Akbaşlı ve Üredi, 2014; Canbulat ve Yıldızbaş, 2014; Kahramanoğlu vd., 2015; Bayat, 2015), gerekse nicel (Bell, Greenfield ve Shearer, 2013; Herbst ve Strawinski, 2016; Fredriksson ve Öckert, 2013) birçok araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmalarda, yaş ile başarı ilişkisine kısa zaman diliminde bakılmış ve değerlendirmeler yapılmıştır. Bazı çalışmalarda ise okula başlama yaşının uzun dönem etkilerine bakılması gerektiği önerilmiştir (Arnold ve Depew, 2018; Herbst ve Strawinski, 2016). Bu araştırmada da daha önce yapılan çalışmalardan farklı olarak yaşın uzun zaman sonra akademik başarıya etkisi incelenmiştir. Ayrıca bu çalışma ile “yaş ve başarı” hem öğretmen görüşleri hem de öğrencilerin akademik puan başarıları açısından ilişkilendirilmiştir. Böylece çalışma özelinde çok kapsamlı bir değerlendirme imkânı ortaya çıkmıştır.

Bir karma yöntem çalışması olarak tasarlanan bu araştırmanın en temel amacı, okula başlama yaşının akademik başarıya olan etkisini incelemektir. Çalışmada karma araştırma yöntemi olarak, çeşitleme deseni ve bu desenin teyit modeli kullanılmıştır (Greene, Caracelli ve Graham, 1989). Bu desende nitel ve nicel veriler aynı zamanda toplanıp ayrı ayrı analiz edilmiş ve sonuç kısmına entegre edilerek bütünsel bir değerlendirme yapılmıştır. Öğretmen görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla elde edilmiştir. Öğrenci notları ise 2018-2019 eğitim öğretim yılı 7. sınıf birinci dönem sonu not ortalamalarından oluşmaktadır. Burada hem nitel hem de nicel verilerin kullanılma amacı ise “yaş ve başarı ilişkisini” daha net ortaya koymaktır. Bu çalışma ile temelde aşağıdaki soruya cevap aranacaktır;

1. Farklı yaş grubundaki öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin nicel sonuçlarını, öğretmen görüşleri ne derece teyit etmektedir?

YÖNTEM

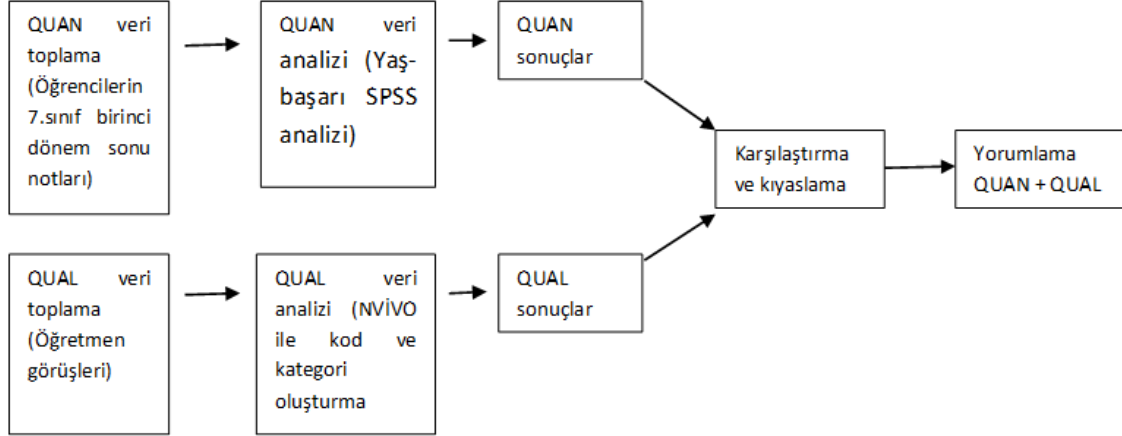
Araştırmanın Modeli

Karma yöntem araştırması, araştırmacının nicel ve nitel araştırma tekniklerini, yöntemlerini, yaklaşımlarını veya kavramlarını tek bir çalışmada birleştirdiği araştırma sınıfıdır (Johnson, Onwuegbuzie ve Turne, 2004). Bu çalışma da nicel ve nitel verilerin birlikte kullanıldığı karma yöntem araştırması olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın nitel boyutu öğretmen görüşlerinden oluşmaktadır. Nicel boyutu ise farklı yaşlarda okula başlayan öğrencilerin 7. sınıf, birinci dönem sonu puan ortalamalarından oluşmaktadır. Böylece çalışmada hem nitel hem de nicel yaklaşımların güçlü yönlerinden faydalanılmıştır (Leech ve Onwuegbuzie, 2010).

Karma yöntem araştırması olması sebebi ile çalışmada pragmatik yöntem ve felsefe sistemi benimsenmiştir (Johnson vd., 2004). Karma araştırma yöntemlerinde de en yaygın ve iyi bilinen yaklaşım, çeşitleme desendir (Creswell, Clark, Gutmann ve Hanson, 2003). Bu desenin amacı, araştırma problemini cevaplandırmada nitel ve nicel yöntemlerden her birinin zayıf yönlerini, bu yöntemlerin güçlü yanları ile gidermektir (Morse, 1991; Patton, 1990). Bu yüzden çalışma karma yöntem desenlerinden çeşitleme deseninde yapılandırılmıştır. Desene uygun olarak nitel ve nicel veriler eş zamanlı ve birbirinden bağımsız olarak toplanmıştır. Bu desende sıklıkla, iki veri formu ayrı ayrı analiz edilir ve sonuçlar birleştirilerek entegrasyon sağlanır (Fetters, Curry ve Creswell, 2013). Araştırmada nitel ve nicel bulgular ayrı ayrı analiz edilmiş, sonuçların birbirini teyit edip etmediği karşılaştırmalı olarak yorumlanmıştır.

Nicel ve nitel verilerin entegrasyonu, karma yöntem araştırmalarının değerini önemli ölçüde arttırmaktadır (Bryman, 2006; Creswell ve Clark, 2011). Bu entegrasyon karma yöntem çalışmalarının tasarım, yöntem, yorumlama ve raporlama bölümlerinde uygulanabilir (Fetters vd., 2013). Bu çalışmada entegrasyon sadece yorumlama aşamasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmada izlenen desenin şematik gösterimi Şekil 1’de sunulmuştur (Creswell ve Clark, 2007).

Şekil 1: Araştırma Deseni

Çalışma Grubu

Çeşitleme deseninde, nitel ve nicel verilerin aynı kişilerden olup olmayacağına karar vermek önemlidir (Dede ve Demir, 2014). Bu çalışmada veriler farklı kaynaklardan toplanmıştır. Nitel veriler, Tokat il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden oluşmaktadır. Nicel veriler ise 2018-2019 eğitim-öğretim yılının 7. sınıf öğrencilerinin birinci dönem sonu notlarından oluşmaktadır. Nitel veriler toplanırken öğrencilerin okula başlama yaşları, 60-65 ay, 66-68 ay, 69-71 ay ile 72 ay ve üzeri olarak yaş gruplarına ayrılmıştır. Nicel verilerde ise 7. sınıftaki mevcut yaş durumları 11, 12 ve 13 yaş olarak kategorize edilmiştir.

Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, araştırmalarda ilgili konuların olgularına ilişkin bilgi yönünden zengin vakaların belirlenmesi ve seçilmesinde yaygın olarak kullanılmaktadır (Palinkas, Horwitz, Green, Wisdom, Duan ve Hoagwood, 2015). Zorunlu eğitime başlarken öğrenciler arası yaş farkı özellikle fiziksel olarak daha belirgin olacaktır. Bu yaş farkının dört yıl boyunca akademik başarıya etkisini ise en iyi sınıf öğretmenleri gözlemleyeceklerdir. Bu sebeple nitel veri toplanmasında sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Nicel veriler ise öğrencilerin not ortalamalarından oluşmaktadır.

Araştırma için Tokat merkez ilkokulların da görev yapan 128 sınıf öğretmenin görüşleri alınmıştır. Ancak 6 tanesi bilgi eksikliği, 5 tanesi ise amaçlı örneklem kriterlerine uymaması sebebi ile elenmiştir. Geriye kalan 117 görüşme formları değerlendirmeye alınmıştır. Nicel boyutta ise Tokat merkezdeki ortaokullardan toplam 1866 öğrencinin not ortalamaları alınmıştır. Ancak bu öğrencilerden 40’ı özel eğitim öğrencisi, 34’ü ise yabancı uyruklu öğrenci olması sebebi ile değerlendirme dışında tutulmuştur. Böylece toplam 1792 öğrencinin bilgileri değerlendirmeye alınmıştır.

Çalışmada yaş grupları, Millî Eğitim Bakanlığının, Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre oluşturulmuştur (MEB, 2014). Yönetmeliğe göre öğrencilerin 2012-2013 eğitim öğretim yılında birinci sınıfa başlama yaşları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılı İlkokul Birinci Sınıfa Başlama Yaşı

Kategori	Doğum Ayı	Doğum Yılı	Ay	Kayıt Durumu
Geç Kayıt*	Ağustos	2006	73	Zorunlu
	Eylül	2006	72	
	Ekim	2006	71	Zorunlu fakat doktor raporu ile kayıt bir yıl ertelenebilir.
	Kasım	2006	70	
	Aralık	2006	69	

Tablo 2 (devamı): 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılı İlkokul Birinci Sınıfa Başlama Yaşı

Erken Kayıt*	Ocak	2007	68	Zorunlu fakat veli dilekçesi ile kayıt bir yıl ertelenebilir.
	Şubat	2007	67	
	Mart	2007	66	
	Nisan	2007	65	İsteğe bağlı – Velinin, öğrencisini okula kaydettirmek istediğini belirten dilekçesi ile okula kayıt yaptırılır.
	Mayıs	2007	64	
	Haziran	2007	63	
	Temmuz	2007	62	
	Ağustos	2007	61	
	Eylül	2007	60	

*Çalışmada 60-68 ay arası okula başlayan öğrenciler ‘erken kayıt’, 69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrenciler ‘geç kayıt’ olarak sınıflandırılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın nitel verileri “yarı yapılandırılmış görüşme formları” ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacının bir konuyu derinlemesine incelemek ve verilen cevapları iyice anlamak istediğinde sıklıkla kullanılır (Harrell ve Bradley, 2009). Formlar üç uzman görüşü alınarak yapılandırılmıştır. Geçerliliğin sağlanabilmesi için formlar önce 10 öğretmene uygulanmıştır. Elde edilen dönütlerde, formların anlaşılabilir olduğu görülmüştür. Böylece toplam 9 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formları öğretmenlere dağıtılmıştır. Araştırmacı tarafından form ile ilgili gerekli açıklamalar yapılarak öğretmenlerden formu doldurmaları istenmiştir.

Nitel veriler ise öğrencilerin birinci dönem sonu puan ortalama çizelgeleri taranarak elde edilmiştir. Veriler not, doğum tarihi, mevcut yaş ve okula başlama yaşlarına göre SPSS ortamına yüklenerek analiz edilebilecek duruma getirilmiştir.

Verilerin Analizi

Nitel verilerin analizinde NVivo programı, nicel verilerin analizinde ise SPSS programı kullanılmıştır. Nitel veriler NVivo programı kullanılarak içerik analizi ile analiz edilmiştir. Veriler yorumlanabilir şekilde kod ve kategorilere ayrılmıştır. İçerik analizi potansiyel olarak sosyal bilimlerde kullanılan en önemli araştırma tekniklerinden biridir. İçerik analizinde veriler, anlamları bakımında görülmesi, okunması, yorumlanması ve üzerinde durulması için oluşturulan metinlerin, imgelerin ve söylemlerin ifadesi olarak görülür (Krippendorff, 2004). Nitel verilere yönelik olarak öğretmen görüşleri “başarı ve başarısızlık kavramları” olarak NVivo programında kategorize edilmiştir.

Nitel veriler de ise verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini kontrol etmek için öncelikle Shapiro Wilk Testi uygulanmıştır. Test sonucunda verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir ($p < .05$). Bu sonuç ile verilerin iki değişkenli olanlarına Mann Whitney U Testi, üç ve daha fazla değişkenli olanlarına ise Kruskal Wallis Testi uygulanmıştır. Testler sonucunda değişkenler arasındaki ilişkinin, istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı incelenmiştir. Nicel veriler hem güncel yaşları olan 11, 12, 13 ve üzeri yaşlar olarak hem de ilkokula başlama yaşları olan 60-65 aylık, 66-68 aylık, 68-71 aylık ve 72 ve üzeri aylık öğrenciler olarak sınıflandırılmıştır.

İki veri seti analiz edildikten sonra “okula başlama yaşının akademik başarı üzerine etkisi” paydasında birleştirilmiştir. Sonuçta, nitel ve nicel bulguların birbirini teyit edip etmediğine bakılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Karma araştırma yöntemlerinde geçerlik altı ana husustan birisi olup araştırmanın en önemli yönünü ifade eder (Tashakkori ve Teddlie, 2003). Esas olarak geçerlik araştırmanın doğru olup olmadığı, neyin değerlendirilmesi veya değerlendirilmemesi gerektiği ile ilgilidir (Zohrabi, 2013). Bu bakımdan Burns (1999) geçerliğin, araştırmanın kalitesini değerlendirmek için önemli bir ölçüt olduğunu vurgulamaktadır. Araştırmacılar veri toplamak için farklı araçlar kullanırlar. Bu nedenle, veri toplama araçlarının kalitesi çok önemlidir çünkü araştırmacıların çıkardıkları sonuçlar bu araçları kullanarak elde ettikleri bilgilere dayanmaktadır (Fraenkel ve Wallen, 2003).

Bu araştırmada geçerliğin sağlanabilmesi için yarı yapılandırılmış görüşme formları öncelikle 10 öğretmene uygulanmıştır ve yeniden yapılandırılmıştır. Daha sonra yapılandırılan form, uzman görüşleri de alınarak son şeklini almıştır. Araştırma verileri, mümkün olduğunca tarafsız ve araştırmacının dünya görüşünden uzak bir şekilde analiz edilerek geçerliği tehdit eden n yargılar ortadan kaldırmıştır (Zohrabi, 2013). Sorular özellikle “yaş”, “yaş aralıkları”, “ders temelli etki” ve “genel yorumlar” bağlamında cevaplar olacak şekilde yapılandırılmıştır. Nitel analiz için özel kodlama ve kategori oluşturma olasılığı amaçlanmıştır. Bu amaçla, yarı yapılandırılmış görüşme formunda öğretmenlere sekiz soru yöneltilmiştir. Yanıtlar, kodlar ve kategoriler oluşturmak için araştırmacı ve alandaki başka bir uzman tarafından birkaç kez okunmuştur. Verilen cevaplar incelendiğinde hem araştırmacı hem de uzman tarafından beş soruya verilen cevapların kod üretimine ve üç soruya verilen cevapların kategori oluşturmaya uygun olduğu belirlenmiştir. Uzman ve araştırmacı tarafından ayrı ayrı oluşturulan kodlar ve kategoriler bir araya getirilmiş, benzerlikler ve farklılıklar incelenmiştir. Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen prosedür, araştırmacının ve uzmanın oluşturduğu kodlar ve kategoriler arasındaki tutarlılığı hesaplamak için kullanılmıştır. Sonuç olarak, iki analiz arasında %93 tutarlılık bulunmuştur. Araştırmanın nicel boyutunda güvenirlik için anket maddelerine Alpha kat sayısı uygulanmıştır. Uygulama sonucunda Alpha güvenirlik kat sayısı 0.91 bulunmuştur. Alpha kat sayısının $0.80 < \text{Alpha} < 1,00$ arasında olması sebebi ile yüksek güvenilirlikte olduğu söylenebilir (Uzunsakal ve Yıldız, 2018).

Güvenilirlik, bir araştırma verisinden elde edilen sonuçların tutarlılığı ve tekrarlanabilirliği ile ilgilidir (Nunan, 1999). Lincoln ve Guba (1985) ile Merriam (1998) sonuçların güvenilirliğinin, üç tekniğin kullanılması ile elde edilebileceğini belirtmişlerdir. Bunlar; Araştırmacının görüşü, triangulation ve şeffaflıktır.

1. Araştırmacının görüşü: Araştırmanın güvenilirliğini arttırmak için bu çalışmanın her aşaması açık bir şekilde ifade edilmiştir.
2. Triangulation; Araştırmada daha genel sonuç elde etmek için veriler hem nitel hem de nicel yöntemlerle ve farklı kaynaklardan toplanmıştır.
3. şeffaflık: Bu çalışmada verilerin nasıl toplandığı, nasıl analiz edildiği, farklı kategorilerin nasıl elde edildiği ve sonuçların nasıl analiz edilerek yorumlandığı, karma yöntem çalışmasına ilişkin olarak entegrasyonun nerede yapıldığı ayrıntılı olarak açıklanarak güvenirlik sağlanmaya çalışılmıştır.

Araştırma tamamen öğrencilerin başarı durumlarına odaklanmıştır. Öğrenci başarı durumlarını, çalışmanın amacı dışında etkileyebilecek özellikteki öğrenciler (yabancı uyruklu, özel eğitim ğrencisi vb.) araştırma dışı tutularak araştırmanın geçerliliği güçlendirilmiştir. Yine araştırmanın geçerliliği açısından ğrenci yaş gruplarının, başarı puanları arasındaki farklarına istatistiksel olarak bakılmış ve değerlendirilmiştir. Böylece yaşın akademik başarıya olan etkisinin şansa bağlı olma ihtimali ortadan kaldırmıştır. Nitel boyutunda geçerlik ise yarı yapılandırılmış görüşme formları ve araştırmanın amacı detaylı bir şekilde öğretmenlere anlatılıp samimi düşüncelerinin alınması ile güçlendirilmiştir. Çalışmada araştırma konusuna hkim olabilecek örneklemin seçilmesi için gereken kriterler titizlikle uygulanmıştır. Ayrıca çalışmanın gerek nitel gerekse nicel verileri, olası i geçerliliğin kontrol altına alınabilmesi için doğal ortamı olan okullarda toplanmıştır.

Araştırmada güvenirliğin sağlanabilmesi için araştırma bulguları araştırmacılar tarafından n yargısız bir şekilde kabul edilmiş ve yorumlanmıştır. Öğretmenlere “yaşın akademik başarıya olan etkisinin” tam olarak ifade edilebilmesi için birden çok ve farklı tarzda sorular sorulmuştur. Böylece ğretmenler açısından yaşın etkili olup olmadığı çok yönlü ele alınmış ve nitel boyutta spesifik kodlama ve kategori oluşturma imkânı ortaya çıkmıştır. Kodlar ve kategoriler, sonucunda “yaş” kavramına ilişkin ifadeler sayısal olarak betimlenmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın hem nitel hem de nicel verilerinin toplanmasında, Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğünden araştırma izni alınmıştır. Öğretmenlerden ise çalışmaya gönüllü olarak katılmaları için sözlü onam alınmıştır. Öğretmenlerin görüşlerini, her türlü baskı ve yanlılıktan uzak, tamamen doğal ve samimi bir şekilde ifade edebilmesi için gerekli olan tedbirler alınmış ve araştırmanın güvenirliği arttırılmıştır. Son olarak araştırmanın nitel verileri NVivo 10, nicel verileri ise SPSS 22.00 ile analiz edilerek olası analiz hataları ortadan kaldırmıştır.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırmanın verileri 2019 yılında Tokat il merkezinde devlet okullarında bulunan 117 öğretmenin görüşü ve 1792 öğrencinin ders notu bilgilerinden elde edilmiştir. Veriler toplanırken etik

konulara özen gösterilmiştir. Çalışma, Asya Studies dergisine 2022 yılında gönderilmiştir fakat veriler 2019 yılına aittir. TUBİTAK ULAKBİM TR DİZİN'in verileri 2020 ve öncesi döneme ait çalışmalardan Etik Kurul İzni istenmeyebileceği yönündeki kararı doğrultusunda geçmişe yönelik etik kurul izni de alınmayacağından araştırma için etik kurul onay belgesi alınmamıştır.

BULGULAR

Okula başlama yaşının akademik başarıya etkisinin araştırıldığı bu çalışma, karma araştırma yönteminin çeşitleme deseni çerçevesinde şekillendirilmiştir. Bulgular kısmında nitel ve nicel veriler ayrı ayrı analiz edilerek sunulmuştur.

Nitel Boyuta İlişkin Bulgular

Çalışmanın nitel boyutunu, yarı yapılandırılmış görüşme formları ile elde edilen öğretmen görüşleri oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmenlere ilişkin demografik bilgiler Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Demografik Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Kadın	36	30,8
	Erkek	81	69,2
Yaş	25-35 arası	7	6,0
	36-45 arası	27	23,1
	46-55 arası	59	50,4
	56 ve üzeri	24	20,5
Kıdem	5-10 arası	1	0,9
	11-15 arası	11	9,4
	16-20	18	15,4
	21 ve üzeri	87	74,4
Toplam		117	100

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet bakımından çoğunlukla erkek ve 46-55 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Yine katılımcıların kıdem yılı ise çoğunlukla 21 yıl ve üzerinden oluşmaktadır. Bu sonuç ile çalışmaya katılan öğretmenlerin mesleki bilgi ve tecrübesinin yüksek olduğu görülmektedir.

Öğretmenlere Göre Okula Yeni Başlayan Öğrencilerin, Erken Kayıt Döneminde Olduklarını Gösteren Yönleri

Görüşmeye katılan öğretmenlere, okula başlama yaşına ilişkin olarak farkındalık durumlarını belirlemek için "Okula yeni başlayan bir öğrencinin erken kayıt döneminde (60-68 ay arası) olduğunu hangi yönleri ile anlarsınız?" diye sorulmuştur. Elde edilen sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: Öğretmenlere Göre Okula Yeni Başlayan Öğrencinin Erken Kayıt Döneminde Olduğunu Gösteren Özellikleri

Kod	f	%
Fiziki görünüşü	71	43.6
Gelişim özellikleri (bilişsel, duyuşsal vb.)	29	17.8
Konuşma/konuşturma	20	12.3
El-Kas gelişimi	16	9.8
Becerileri-yetenekleri	11	6.7
Kalemi kullanması	9	5.5
Boy	7	4.3
Toplam	163*	100

*Bazı öğretmenler birden çok özellik belirttiği için toplam sayı, görüş belirten öğretmen sayısını geçmiştir.

Katılımcılar, okula yeni başlayan öğrencilerin erken kayıt döneminde olduklarını en çok “fiziki görünüşleri” ve “gelişimsel özellikleri” ile fark etmektedirler. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarının bu bölümüne verilen yanıtlara bakıldığında öğretmenler, okula ilk defa gelen öğrencilerinin “erken kayıt döneminde olduklarını” gözlemleyebilmektedirler.

Öğretmenlere Göre Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörler

Öğretmenlere göre öğrencinin akademik başarısını etkileyen önemli faktörler Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: Öğretmenlere Göre Öğrencilerin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörler

Kod	f	%
Aile	69	32.4
Çevre	30	14.2
Yaş	27	12.7
Okul	25	11.7
Öğretmen	25	11.7
Zekâ	13	6.1
Fiziksel gelişimi	12	5.6
Zihinsel gelişimi	12	5.6
TOPLAM	213*	100

*Bazı Öğretmenler birden çok özelliğe belirttiği için toplam sayı, öğretmen sayısını geçmiştir.

Öğretmenler, öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen en önemli üç faktörü “aile, çevre ve yaş” olarak ifade etmişlerdir. Bu durumda, öğretmenler için okula başlamada ‘yaş’ın akademik başarıyı etkileyen önemli bir unsur olduğunun göstergesi olmuştur.

Öğrencilerin Okula Başladıklarında 5 Yaşında veya 6 Yaşında Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin ilkokula başlama yaşının 5 veya 6 olmasının ne anlama geldiğine ilişkin vermiş oldukları cevapların analizi Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: İlkokula Başlama Yaşının 5 Yaş veya 6 Yaş Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori	Kadın	Erkek	Toplam	
	f	f	f	%
Fiziksel, bilişsel ve duyuşsal gelişimi ve okul olgunluğu olarak 5 yaş okula başlamaya hazır değildir ama 6 yaş okula başlamaya hazırdır.	17	40	57	48.7
5 yaşındaki öğrenci, başarısız öğrencidir.	9	18	27	23.0
İki yaş grubu arasında herhangi bir fark yok ve okula başlamaya uygun yaşlar değil.	2	9	11	9.4
5 yaş çocuğu oyun çağındadır ve disiplin sorunu oluşturur.	1	5	6	5.1
5 yaşında okula başlayan çocuk psikolojik olarak zorlanır ve büyük yaş grubu içerisinde ezilir.	1	3	4	3.4
5 yaş çocuğunun iletişim becerileri daha zayıftır.	1	2	3	2.6
Toplam	31	77	108	92.2
5 yaşında başlayanlar başarı olur ancak öğretmeni çok zorlayıcı bir öğrenme ortamı oluşur.	3	2	5	4.3
Yaş önemli değil bireysel farklılıklar önemlidir.	1	1	2	1.7
İki yaş grubu da her yönü ile ilkokula başlamaya hazırdır.	1	0	1	.9
Aynı sınıfta farklı yaş grubunun olması problemdir.	0	1	1	.9
Toplam	5	4	9	7.8
TOPLAM	36	81	117	100.0

Katılımcıların %23'ü (N=27) beş yaşındaki öğrenciyi 'başarısız öğrenci' olarak tanımlamaktadır. Ayrıca öğretmenlerin toplam da %92,2'si (N=108) beş yaşında okula başlayan öğrencinin başarısız olduklarını ve disiplin sorunu oluşturduklarını belirtirken, %7,8'i (N=9) ise kısmen başarısız veya olumlu görüş belirtmiştir. Bu sonuç ile öğretmenler ilkokula başlarken 5 yaşında olan öğrencilerin, 6 yaşında olan öğrencilere göre birçok açıdan sorun oluşturduğunu ifade etmektedirler.

Öğrencilerin Hangi Ay Aralığında Okula Başlamaları Gerektiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Çalışmada öğretmenlerden ilkokula başlama yaşının hangi aralıkta olması gerektiğini altı aylık dilimlerle ifade etmeleri istenildi. Verilen cevaplar NVivo programına yüklenerek, kodlar oluşturmuş ve oluşturulan kodlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: Okula Başlama Yaşı Hangi Aylar Arasında Olmalı?

Kod (Ay Aralığı)	f	%
72-78	53	45.30
69-75	20	17.10
78-84	15	12.80
84-90	11	9.40
66-72	10	8.55
74-80	5	4.30
60-66	1	.85
70-76	1	.85
76-82	1	.85
Toplam	117	100

Tablo 7 incelendiğinde, okula başlama yaş aralığına ilişkin olarak öğretmenlerin %45,30'u (N=53) '72-78' ay arasında, %17,10'u (N=20) '69-75' ay arasında, %12,80'i (N=15) ise '78-84' ay arasında olması gerektiğini belirtmişlerdir. Yine bu sonuç ile öğretmenler, öğrencilerin 69 ayından önce okula başlamamaları gerektiğini düşünmektedirler.

60-68 Ay Arası Okula Başlayan Öğrenciler ile 69 Ay ve Üzeri Okula Başlayan Öğrencilerin Akademik Başarılarının Kıyaslanması

60-68 ay arası okula başlayan öğrenciler ile 69 ay ve üzeri ayda okula başlayan öğrencilerin akademik başarısının birinci sınıftaki durumu ile dördüncü sınıftaki durumunun kıyaslanmasına ilişkin olarak sınıf öğretmenlerinin vermiş oldukları cevaplar kategorize edilmiş ve Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: 60-68 Ay Arasında Okula Başlayan Öğrenci ile 69 Ay ve Üzerinde Okula Başlayan Öğrencinin Akademik Başarısı

Kategori	Kadın		Erkek		Toplam	
	f	f	f	f	%	%
69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrenciler daha başarılı.	33	64	97	82.9		
60-68 aylık okula başlayan öğrenciler, 69 ve üzeri öğrencilere göre geç öğrenmektedir.	1	13	14	12.0		
Birinci Sınıfta İki yaş grubu arasında akademik anlamda başarı farkı yok.	1	3	4	3.4		
İki yaş grubu da başarısız. Okula başlama yaşı en az 7 yaş olmalı.	0	1	1	.9		
60-68 ay arasında okula başlayan öğrenciler daha başarılı.	1	0	1	.9		
Toplam	36	81	117	100.0		

Tablo 8 (devamı): 60-68 Ay Arasında Okula Başlayan Öğrenci ile 69 Ay ve Üzerinde Okula Başlayan Öğrencinin Akademik Başarısı

Dördüncü Sınıfta	Birinci sınıftaki başarısızlık aynı veya artarak devam etmektedir. *	26	59	85	72.6
	Küçük yaş grubunun başarısı öğrencinin ve ailesinin gayretine bağlıdır.	2	8	10	8.5
	Dördüncü sınıfa geldiklerinde fark azalmakta veya kapanmaktadır. *	1	8	9	7.7
	Birinci sınıfta fark olmazken, dördüncü sınıfta başarı farkı oluşmaktadır. *	5	4	9	7.7
	Her iki sınıfta da akademik olarak fark yoktur.	2	2	4	3.4
Toplam		36	81	117	100.0

*Buradaki başarı farkı 69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrenciler lehinedir.

Tablo 8 incelendiğinde öğrencilerin birinci sınıftaki akademik başarısına ilişkin olarak öğretmenlerin %82,9'u (N=97) "69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrenciler daha başarılı" olarak ifade etmektedirler. Öğrencilerin dördüncü sınıfa geldiklerindeki akademik başarısının değişimine ilişkin olarak öğretmenlerin %72,6'sı (N=85) gibi büyük bir oranı küçük yaş grubu için "Birinci sınıftaki başarısızlık aynı veya artarak devam etmektedir." görüşündedirler.

Öğretmenlerin, Okula 5 Yaşında ve 6 Yaşında Başlayan Öğrencilerin Aynı Sınıfta Bulunmasının Sınıf Yönetimi Açısından Değerlendirmesi

5 yaşında okula başlayan öğrencilerle, 6 yaşında okula başlayan öğrencilerin aynı sınıfta bulunmasının sınıf yönetimini nasıl etkilediğine yönelik öğretmenlerin görüşleri kategorize edilmiş ve Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9: 60 Aylık Öğrencilerin 72 Aylık Öğrenciler ile Aynı Sınıfta Bulunmasının, Sınıf Yönetimine Etkisi

Kategori	Kadın	Erkek	Toplam	
	f	f	f	%
Sınıfta iki ayrı başarı grubu oluşmakta (büyük yaş lehine).	13	31	44	37.6
60 aylık öğrencilerin dikkatleri çabuk dağılmakta ve disiplin sorunu oluşmaktadır.	4	15	19	16.2
Yaş farkına bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri uygulanmak zorunda.	4	13	17	14.5
60 aylık öğrenciler okul ve sınıf kurallarına anlamakta zorlanıyorlar.	6	9	15	12.8
Bu durum öğretmeni zorlamakta ve motivasyonunu düşürmekte.	4	11	15	12.8
Sınıf yönetimini etkilememektedir.	5	2	7	6.0
TOPLAM	36	81	117	100.0

Tablo 9 incelendiğinde, 60 ay ile 72 aylık öğrencilerin aynı sınıfta olmasına yönelik olarak öğretmenlerin %94'ü (N=110) 'sınıf yönetimi açısından olumsuz etkilendiğini' ifade ederken, yalnızca %6'sı (N=7) 'sınıf yönetimini etkilemediğini' belirtmiştir.

Yaş Farkının, Farklı Derslerdeki Başarıya Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşleri

60-68 ay arasında okula başlayan öğrenciler ile 69 ve üzeri ayda okula başlayan öğrencilerin akademik başarılarının ders özelinde incelenmesine ilişkin öğretmen görüşleri Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Yaş Farkının Farklı Derslerdeki Başarıya Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori	Ders Adı	f	%
Akademik başarının yakın olduğu dersler	Müzik	36	20.5
	Görsel Sanatlar	34	19.3
	Hayat Bilgisi	30	17.0
	Beden Eğitimi	19	10.8

Tablo 10 (devamı): Yaş Farkının Farklı Derslerdeki Başarıya Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	Türkçe	19	10.8
	Diğer	38	21.6
Toplam		176*	100
	Matematik	52	32.3
	Fen Bilimi	30	18.6
Akademik başarı farkının çok olduğu dersler	Türkçe	27	16.8
	Sosyal Bilgiler	16	9.9
	Beden Eğitimi	8	5.0
	Diğer	28	12.9
Toplam		161*	100

*Katılımcılar birden çok ders belirleyebildikleri için toplam sayı, katılımcı sayısını geçmiştir.

60-68 aylık öğrenciler ile 69 ve üzeri ayda okula başlayan öğrencilerin dersler özelindeki başarılarına yönelik öğretmen görüşlerine bakıldığında öğretmenler, ‘Müzik, Görsel Sanatlar ve Hayat Bilgisi’ derslerinde yaş grupları arasında başarı farkının çok olmadığını ‘Matematik, Fen Bilimleri ve Türkçe’ derslerinde ise başarı farklarının oluştuğunu ifade etmişlerdir.

Nicel Boyuta İlişkin Bulgular

Araştırmanın nicel boyutunda, Tokat merkezde bulunan 7. sınıfa devam eden ve toplam 1793 öğrencinin, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı birinci dönem sonu not ortalamalarının, okula başlama yaşları ile ilişkileri incelenmiştir. Toplamda aynı sayıda öğrencilerin verileri olmasına karşın öğrencilerin yaş aralıkları ile ay aralıklarındaki frekanslarının (N) dağılımlarının değişken olması sebebi ile veriler hem yaş olarak (11, 12, 13 yaş ve üstü) hem de ay aralıkları olarak incelenmiş ve daha derinlemesine analiz edilmiştir. Araştırma yapılan öğrencilere ilişkin demografik bilgiler Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11: Öğrencilerin Demografik Bilgileri

Demografik Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Kız	915	51.1
	Erkek	877	48.9
	Total	1792	100.0
Yaş	11	168	9.4
	12	1253	69.9
	13 ve üzeri	371	20.7
	Toplam	1792	100
Okula Başlama Ay Aralığı (8 aylık dönem)	60-68 ay arası başlayanlar	304	17.0
	69 ay ve üzeri başlayanlar	1488	83.0
	Toplam	1792	100
Okula Başlama Ay Aralığı (3 aylık dönem)	60-65 ay arası başlayanlar	101	5.6
	66-68 ay arası başlayanlar	204	11.4
	69-71 ay arası başlayanlar	242	13.5
	72 ay ve üzeri başlayanlar	1245	69.5
	Toplam	1792	100

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin %51,1’i (N=915) kız, %48,9’u (N=877) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin bugünkü yaşlarına baktığımızda %9,4’ü (N=168) 11

yaşlarında, %69,9'u (N=1253) 12 yaşlarında ve %20,7'si (N=371) 13 ve üzeri yaşlarındadır. Yine tabloya göre aynı öğrenciler 2012-2013 eğitim-öğretim yılında okula başladıklarında %17,0'ı (N=304) 60-68 ay arası (erken kayıt) ve %83,0'ı (N=1488) 69 ay ve üzerinde (geç kayıt) okula başladığı görülmektedir.

Okula başlama yaşı Millî Eğitim Bakanlığının yönetmelikte belirlediği kriterlere göre incelenecek ve kategorize edilecek olursa; %5,6'sı (N=101) 60-65 ay arasında (Veli dilekçesi ile kayıt ettirilebilecekken okula kaydettirilen öğrenciler), %11,4'ü (N=204) 66-68 ay arasında (Veli dilekçesi ile kayıt iptali yaptırılabilmesine karşın okula gönderilen öğrenciler), %13,5'i (N=242) 69-71 ay arası (doktor raporu ile kayıt ertelenebilecek olan dönem) ve son olarak %69,5'i (N=1245) 72 ay ve üzerinde olup okula kaydı zorunlu olan öğrencilerden oluşmaktadır. Bu sonuca göre 2012-2013 eğitim-öğretim yılında okula kaydolun öğrencilerin (60-65 ay arası ile 66-68 ay arası öğrencilerin toplamı) %17,0'i (N=305) velilerin izni ile okula başlamışlardır.

Öğrencilerin Mevcut Yaşlarının Dönem Sonu Not Ortalamaları ile Karşılaştırılması

7. sınıfa giden öğrencilerin birinci dönem sonu not ortalamaları ile mevcut yaşları (11, 12 ve 13 yaşlar) arasındaki ilişkinin normal dağılım gösterip göstermediğine Shapiro Wilk testi ile bakılmış ve $p < .05$ bulunmuştur. Bu sonuç ile verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Bu sebeple öğrencilerin dönem sonu not ortalamaları ile yaşları arasında farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla Kruskal Wallis Testi uygulanmış olup test sonucu elde edilen veriler Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12: Farklı Yaşlardaki Öğrencilerin 7. Sınıf Birinci Dönem Sonu Not Ortalamalarının Farklılaşım Farklılaşmadığına İlişkin Yapılan Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişken-Gruplar	N	X	Sıra Ortalaması	X ²	sd	p
Yaş						
11 yaş	168	75.31	733.37			
12 yaş	1253	79.83	910.42	18.604	2	.000
13 ve üzeri yaş	353	79.72	923.36			

Farklı yaşlara sahip öğrencilerin yaşları ile 7. sınıf birinci dönem sonu not ortalamaları arasındaki ilişkiyi test etmek için Kruskal Wallis Testi uygulanmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($X^2(2) = 18.604$, $p < .05$). Anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann Whitney U Testi ile tüm yaş gruplarının birbiri ile ilişkilerine bakılmıştır. Yaş gruplarının Mann Whitney U Testi sonuçları Tablo 13, 14 ve 15'te gösterilmiştir.

Tablo 13'te 11 yaşında ve 12 yaşında olup 7. sınıfa giden öğrencilerin not ortalamaları arasındaki ilişkinin Mann Whitney U Testi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 13: 11 ve 12 Yaşlarındaki Öğrencilerin Not Ortalamaları Arasındaki İlişki

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Yaş							
11 yaş	168	586.20	98481.0				
12 yaş	1253	727.73	911850.0	84285.0	-4.198	.000	

Tablo 13 incelendiğinde Mann Whitney U testi sonuçlarına göre 11 yaşındaki öğrencilerin puanlarının sıra ortalamaları (586.20) ile 12 yaşındaki öğrencilerin puanlarının sıra ortalamaları (727.73) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmektedir ($U = 84285.0$, $p < .05$). Bu farklılığın sıra ortalamaları karşılaştırıldığında 12 yaşındaki öğrencilerin lehine olduğu görülmektedir.

Tablo 14'te 11 yaşında ve 13 yaşında olup 7. sınıfa giden öğrencilerin not ortalamaları arasındaki ilişkinin Mann Whitney U Testi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 14: 11 ve 13 Yaşlarındaki Öğrencilerin Not Ortalamalarının Karşılaştırılması

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Yaş							
11 yaş	168	231.67	38920.5				
13 yaş	371	287.36	106609.5	24724.5	-3.845	.000	

Tablo 14'te yer alan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre 11 yaşındaki öğrencilerin puanlarının sıra ortalamaları (231.67) ile 13 yaşındaki öğrencilerin puanlarının sıra ortalamaları (287.36) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmektedir ($U=24724.5$, $p<.05$). Bu farklılığın sıra ortalamaları karşılaştırıldığında 13 yaşındaki öğrencilerin lehine olduğu görülmektedir.

Tablo 15'te, 12 ve 13 yaşında olup 7. sınıfa giden öğrencilerin not ortalamaları arasındaki ilişkinin Mann Whitney U Testi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 15: 12 ve 13 Yaşlarındaki Öğrencilerin Not Ortalamalarının Karşılaştırılması

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Yaş	12 yaş	1253	809.69	1014538.5	228907.5	-.444	.657
	13 yaş	371	822.00	304961.5			

Tablo 15'te yer alan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre 12 yaşındaki öğrencilerin puanlarının sıra ortalamaları (809,69) ile 13 yaşındaki öğrencilerin puanlarının sıra ortalamaları (822,0) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir ($U= 24724.5$, $p>.05$).

Öğrencilerin Okula Başlama Yaşlarının (60-68 ay ile 69 ay ve üzeri) Dönem Sonu Not Ortalamaları ile Karşılaştırılması

Öğrencilerin 2012-2013 eğitim-öğretim yılındaki okula başlama yaşları ile 2018-2019 eğitim-öğretim yılı 7. sınıf birinci dönem sonu not ortalamaları arasındaki ilişkinin dağılımına Shapiro Wilk testi ile bakıldığında $p<.05$ bulunmuştur. Bu sonuç ile 60-68 ay arasında okula başlayan öğrencilerle, 69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrencilerin dağılımları, istatistiksel olarak normal dağılım göstermemektedir. Bu sebeple öğrencilerin birinci dönem sonu not ortalamaları ile 2012-2013 eğitim-öğretim yılında okula başlama yaşları arasındaki ilişkiye Man Whitney U Testi ile bakılmış olup test sonucu Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 16: Farklı Aylarda (60-68 Ay ile 69 Ay ve Üzeri) Okula Başlayan Öğrencilerin 7. Sınıf Birinci Dönem Sonu Not Ortalamalarının Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Yapılan Man Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Okula başlama yaşı	60-68 ay arası	304	773.73	235212.5	188852.5	-4.540	.000
	69 ay ve üzeri	1488	921.58	1371315.5			

Tablo 16'da yer alan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre 2012-2013 eğitim-öğretim yılında 60-68 ay arasında okula başlayan öğrencilerin 2018-2019 eğitim-öğretim yılındaki 7. sınıf birinci dönem sonu not ortalamalarının sıra ortalamaları (773.73) ile 69 ay ve üzerindeki aylarda okula başlayan öğrencilerin dönem sonu not ortalamalarının sıra ortalamaları (921.58) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmektedir ($U=188852.5$, $p<.05$). Bu farklılığın, sıra ortalamaları karşılaştırıldığında 69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrencilerin lehine olduğu görülmektedir. Sonuç olarak 2012-2013 eğitim-öğretim yılında 69 ay ve üzerindeki aylarda okula başlayan öğrenciler, 60-68 ayları arasında okula başlayan öğrencilere göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılı 7. sınıf birinci dönem sonu ortalamaları daha yüksektir. Bu da 69 ay ve üzerindeki öğrencilerin akademik anlamda daha başarılı olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin Okula Başlama Yaşlarının (60-65 ay, 66-68 ay,69-71 ay ile 72 ay ve üzeri) Dönem Sonu Not Ortalamaları ile Karşılaştırılması

2012-2013 eğitim-öğretim yılı ile okula başlama dönemleri 60-65 ay arası (velinin dilekçesi ile kayıt), 66-68 ay arası (zorunlu-velinin dilekçesi ile kayıt iptali), 69-71 ay arası (zorunlu-doktor raporu ile kayıt erteleme) ve 72 ay ve üzeri aylar (zorunlu) olmak üzere dört döneme ayrılmıştır. Öğrencilerin 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ve bu dönem aralıklarındaki okula başlama yaşları ile 2018-2019 eğitim-öğretim yılı 7. sınıf birinci dönem sonu not ortalamaları arasındaki ilişkinin dağılımına Shapiro Wilk testi

ile bakıldığında $p < .05$ bulunmuştur. Bu sonuç ile 60-68 ay, 66-68 ay, 69-71 ay ile 72 ay ve üzeri okula başlayan öğrencilerin istatistiksel olarak normal dağılım göstermemektedir. Bu sebepten dolayı öğrencilerin dönem sonu not ortalama puanları ile 2012-2013 eğitim-öğretim yılında okula başlama yaşları arasındaki ilişkiye Kruskal Wallis Testi ile bakılmış olup test sonucu istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur.

Anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann Whitney U Testi ile tüm ay aralıklarının birbiri arasındaki ilişkilerine bakılmış ve sonuçlar Tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17: Okula Farklı Aylarda Başlayan Öğrencilerin 7. Sınıf Birinci Dönem Sonu Not Ortalamalarının Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Yapılan Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişken-Gruplar	N	X	Sıra Ortalaması	X ²	sd	p	Anlamlı Farklılık	
Okula başlama yaşı	60-65 ay	101	75.50	747.64	25.94	3	.00	1<4 p=.001
	66-68 ay	204	76.94	787.80				
	69 ve 71 ay	242	78.34	852.76				
	72 ve üzeri	1245	80.30	934.89				

2012-2013 eğitim-öğretim yılında farklı aylarda okula başlayan öğrencilerin, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı 7. sınıf birinci dönem sonu notları arasındaki ilişkiyi test etmek için Kruskal Wallis Testi uygulanmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($X^2(2)=25.942$, $p < .05$). Farklılığın hangi grup lehine olduğunu belirlemek için yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre bu farklılığın 72 ay ve üzerinde okula başlayan öğrenciler ile 60-65 ay arası, 66-68 ay arası ve 69-71 ay arası okula başlayan öğrenciler arasında, 72 ay ve üzeri okula başlayan öğrenciler lehine olduğu görülmüştür. 60-65 ay, 66-68 ay ve 69-71 ay arası öğrencilerin not ortalamaları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > .05$).

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Öğrencilerin okula başlama yaşının akademik başarıya etkisinin incelendiği bu çalışmanın gerek nitel gerekse nicel sonuçları “yaşın akademik başarıyı etkilediğini, büyük yaş grubunda olan çocukların akademik anlamda daha başarılı olduklarını” göstermiştir. Öğretmenler okula başlama yaşının akademik başarıyı etkileyen önemli bir faktör olduğunu ifade ederken öğrencilerin not ortalama sonuçları da büyük yaş grupları lehine çıkmıştır. Çalışmada akademik başarı farkının özellikle matematik, fen ve Türkçe derslerinde daha çok ortaya çıktığını görülmüştür. Bu sonuç ile 69 ay ve üzerinde okula başlayan öğrenciler, 69 ayın altında okula başlayan öğrencilere göre akademik açıdan daha başarılı olduğu görülmüştür.

Araştırmanın nitel boyutu, okula yeni başlayan öğrencilerin gerek fiziksel gerekse bilişsel özellikleri, onların okula başlamaya hazır olup olmadıklarına ilişkin bilgileri barındırdığını göstermektedir. Bununla birlikte, okula erken başlayan çocukların birinci sınıftaki başarısızlıklarının dördüncü sınıfta da devam ettiği görülmektedir. Çalışmanın nicel boyutu ise okula erken başlayan çocukların birinci ve dördüncü sınıftaki başarısızlıklarının yedinci sınıfta da devam ettiğini göstermektedir. Bu sonuçlar okula erken kayıt olan öğrencilerin, ileriki eğitim hayatında da akademik olarak başarısız olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Akademik başarıyı etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Sarier (2016) araştırmasında bu faktörleri etki büyüklüğüne göre sıralamıştır. Bunlar; öğrenci, okul ve aile olarak belirlenmiştir. Cumhuriyet (2018) ise öğrencilerin akademik başarısını etkileyen en önemli üç faktörü “zekâ, kaygı ve altyapı” olarak tespit etmiştir. Bu çalışmada ise akademik başarıyı en çok etkileyen etmenler “aile, çevre ve yaş” olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin başarıyı en çok etkileyen etmenler arasında gösterdikleri ‘yaş’ etkisi, 7. sınıf öğrencilerinin dönem sonu not ortalamalarına bakıldığında da görülmektedir. Mevcut yaşlarına göre başarıları sıralandığında, büyük yaş grubunda bulunan çocuklar, küçük yaş grubunda bulunan çocuklara göre daha başarılı bulunmuştur. Çalışmanın hem nitel hem de nicel sonuçları bu durumu desteklemektedir. Bu sonuç Kawagucci’nin (2011) Japonya’da yapmış olduğu çalışma ile benzerlik göstermektedir. Japonya’da yapılan çalışma sonucunda yaşça büyük çocukların akademik performansları diğerlerine göre daha başarılı bulunmuştur.

Yapılan araştırmalara bakıldığında, okula başlama yaşının akademik başarıya etkisine ilişkin olarak farklı bulguların ortaya çıktığı da görülmektedir. Elder ve Lubotsky (2009) anaokuluna girişte erken başlayan öğrencilerin dezavantajlı olmasına karşın birinci sınıfa başladıklarında dezavantajın zamanla azaldığını ifade etmiştir. Black, Devereaux ve Savanes (2008) ise çalışmalarında, okula daha geç başlamanın akademik başarıda olumlu etkisinin olduğunu ve test başarılarının daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Mayer ve Knutson (1997), genç öğrencilerin daha büyük öğrencilere göre başarılı olmak için daha yüksek seviyelerde

performans göstermeleri gerektiğini tespit etmişlerdir. Ayrıca okula bir yıl erken girmenin, öğrencinin okuma testi başarısını ve matematik performansını arttırdığını belirtmişlerdir. Datar (2006), daha küçük yaşta anaokuluna giren çocukların ilköğretim boyunca akademik olarak daha iyi performans gösterdiğini bulmuştur. Cahan ve Cohen (1989), İsrail eğitim sistemindeki yaş ve okul etkilerini analiz ettikleri araştırmalarında, akademik başarıya etki bakımında endojenliğin sorunlarını ifade etmişlerdir. Bu da yaş ile birlikte birçok değişkenin etkilerinin akademik başarıyı veya başarısızlığı beraberinde getirdiğini göstermektedir.

Sakic, Burusic, Babarovic (2012), yaşın ilkokulun ilk yıllarında büyük yaş grubu lehine az da olsa bir fark oluşturduğu ancak ilerleyen sınıflarda bu akademik farkın kaybolduğunu söylemektedirler. Ancak bu çalışmanın nitel boyutunda öğretmenler, 5 yaşındaki öğrencilerin okul için hazır olmadığını ifade etmektedirler. Bu durumda birinci sınıftan başlayıp dördüncü sınıf ve hatta daha ileri sınıflarda da başarısızlığa sebep olduğunu belirtmektedirler. Öğretmenlerin bu görüşünü, çalışmanın nicel boyutu da desteklemektedir. Öğrencilerin 7. sınıf dönem sonu not ortalamaları yaşa bağlı olarak incelendiğinde büyük yaş grubunda okula başlayan öğrencilerin puan ortalamaları, küçük yaş grubunda okula başlayan öğrencilerin puan ortalamalarından daha yüksek çıkmıştır. Diğer bir yandan öğretmenler, öğrencilerin yaşa bağlı olarak birinci sınıf derslerinde başarısız olmaları ve eksik öğrenmeleri sebebi ile bütün eğitim hayatı boyunca eksik ve başarısız olacaklarına ilişkin görüş belirtmektedirler. Bu görüşü Bloom'un (2012), önceki öğrenme konularının tam kazanılmaması durumunda ve eksik öğrenme ile yeni bir üniteye geçilmesi hâlinde, yeni ünite ile daha da büyümüş bir öğrenme eksikliği meydana gelebileceği düşüncesi desteklemektedir.

Araştırmanın nitel boyutunda sınıf öğretmenlerinin büyük bir bölümü, okula başlama yaş aralığının 72-78 ay arasında olması gerektiğini belirtmektedirler. Bunun dışında öğretmenler tarafından en fazla belirtilen ay aralıkları, 69-75 ay arası ve 78-84 ay arası olarak ifade edilmiştir. Öğrencilerin bu ay aralığında okula başlama gerekçelerini ise hem akademik başarı hem de sınıf yönetimi açısından değerlendirmişlerdir. Bu çalışmanın nicel boyutunda ortaya çıkan sonuçlar yine sınıf öğretmenlerinin bu görüşünü desteklemektedir. 7. sınıf öğrencilerinin puan ortalamalarının, ay aralıkları ile ilişkisine bakıldığında, 72 ay ve üzeri okula başlayan öğrencilerin puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı fark oluşturmaktadır. Bu yaş aralığında olan öğrencilerin puan ortalamaları daha yüksek çıkmaktadır. Nam (2014), Kore eğitim sisteminde yaşın akademik başarıya etkisini araştırdığı çalışmada da benzer sonuç çıkmıştır. Çalışmasında, okula 72 ay ve üzerinde (6 yaş) başlayan çocukların, daha erken yaşta başlayan çocuklara göre ortaokuldaki sınav puan ortalamalarını daha yüksek bulmuştur.

Araştırmada okula erken yaşlarda başlayan öğrencilerin (60-68 ay arası), geç başlayan öğrencilere (69 ay ve üzerinde) göre daha başarısızlık oldukları ve bu durumun da dördüncü sınıfta devam ettiği görülmektedir. Yine bu başarısızlık 7. sınıfa kadar sürmektedir. Yedinci sınıfta 12 yaşında olan öğrenciler, 11 yaşındaki öğrencilerden; 13 yaşındaki öğrencilerde 12 yaşındaki öğrencilerden daha başarılı oldukları görülmektedir. March (1998) da bu sonuç ile benzer bir şekilde, okula giriş yaşının okuma ve matematik başarısına etkisini incelemiştir. Çalışmasında okula erken başlayan öğrencilerin, geç başlayan öğrencilere göre okuma becerisi ve matematikte daha düşük başarı gösterdiğini bulmuştur. Bu durumun dördüncü sınıfta da devam ettiğini tespit etmiştir. Öğretmenler yaşın müzik, görsel sanatlar ve hayat bilgisi derslerinde etkisinin olmadığını belirtmişlerdir. Ancak matematik, fen bilimi ve Türkçe dersinde yaşın, akademik anlamda büyük fark oluşturduğunu ifade etmişlerdir.

Okula başlama yaşının akademik başarıya etkisinin incelendiği ve karma yöntem ile tasarlanan bu araştırmaya tüm yönleri ile bakıldığında, nicel boyutuna ilişkin bulguları, nitel bulguların desteklediği ve teyit ettiği görülmektedir. Sonuç olarak hem öğretmen görüşleri hem de öğrencilerin not ortalamaları, "yaş"ın akademik başarıyı etkilediğini göstermiştir. Nitel sonuçlar da nicel sonuçlar da bu etkinin okula erken başlayan öğrencilerin (60-68 ay arası) aleyhinde ve geç başlayan öğrencilerin (69 ay ve üzeri) lehinde olduğu yönündedir.

Öğrencilerin akademik başarısını etkileyen birçok etken vardır. Ancak bu çalışmada bağımsız değişken yalnızca "yaş" ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın kapsamı Tokat merkezde bulunan devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin görüşleri ve öğrencilerin not ortalamaları ile sınırlandırılmış, özel okullara ilişkin bilgilere yer verilmemiştir. Özel okullarda öğrencilerin okula başlaması için gerekli olan olgunluğun yanında, ticari kaygılarında yer alması sebebi ile özel okullar çalışmaya dâhil edilmemiştir. Ayrıca özel bir araştırma konusu olabilecek düzeyde, öğretmenlerin araştırmalara karşı isteksiz tutumları çalışmanın nitel boyutundaki veri sayısının istenilen düzeyde olmasını engellemiştir.

Çalışma sonucunda aynı sınıfta ve aynı müfredatla eğitim gören farklı yaş grubu öğrencilerin akademik başarıları arasında, büyük yaş gruplarının lehine anlamlı fark olduğu görülmüştür. Bu sonuç ile eğitim politikacıları okula başlama yaşını belirlerken yaş aralıklarını daha dar tutmalıdırlar. Ayrıca ilkökul programı oluşturulurken aynı sınıfta bulunan öğrencilerin yaş farkları da dikkate alınmalıdır. Araştırmacılar ise öğrencilerin okula başlamasında karar vericilerin kimler olması gerektiğini ve velilerin sürece etkisini

çalışabilirler. Ayrıca okula başlama yaşının akademik başarıya etkisinin lise ve üniversite yıllarındaki durumu da farklı araştırmaların konusu olabilir.

Yazarlık Katkısı

Araştırmaya birinci yazarın katkısı %60, ikinci yazarın katkısı %40 oranındadır.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırmanın verileri 2019 yılında Tokat il merkezinde devlet okullarında bulunan 117 öğretmenin görüşü ve 1792 öğrencinin ders notu bilgilerinden elde edilmiştir. Veriler toplanırken etik konulara özen gösterilmiştir. Çalışma, Asya Studies dergisine 2022 yılında gönderilmiştir fakat veriler 2019 yılına aittir. TÜBİTAK ULAKBİM TR DİZİN'in verileri 2020 ve öncesi döneme ait çalışmalardan Etik Kurul İzni istenmeyebileceği yönündeki kararı doğrultusunda geçmişe yönelik etik kurul izni de alınamayacağından araştırma için etik kurul onay belgesi alınmamıştır.

KAYNAKÇA

- Akbaşı, S. ve Üredi, L. (2014). Eğitim Sistemindeki 4+ 4+ 4 Yapılanmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Journal of Teacher Education and Educators*, 3(1), 109-142.
- Akyüz, E. (2001). Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri Işığında Çocuğun Eğitim Hakkı. *Milli Eğitim Dergisi*, 151(1), 445-455.
- Altunya, N. (1999). *Türkiye Cumhuriyeti'nde Din Eğitimi, 75 Yılda Eğitim*. İstanbul: Türkiye Tarih Vakfı Yayınları.
- Arnold, G. ve Depew, B. (2018). School Starting Age and Long-Run Health in the United States. *Health Economics*, 27(12), 1904-1920.
- Aydın, S. (2006). Avrupa Birliği Ülkelerinde ve Türkiye'de Zorunlu Eğitim, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Necdet Konan), Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayat, S. (2015). İlkokuma Yazma Öğretiminde 60-66 Aylık Çocuklar ile İlgili Yaşanan Güçlüklerle İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(4), 172-185.
- Bell, E. R.; Greenfield, D. B. ve Shearer, R. J. B. (2013). Classroom Age Composition and Rates of Change in School Readiness for Children Enrolled in Head Start. *Early Childhood Research Quarterly*, 28(1), 1-10.
- Bergman, F. (1990). Okulöncesi Eğitimde Aile. *Yaşadıkça Eğitim*, 0(12), 11-13.
- Binbaşıoğlu, C. (2004). *İlkokuma ve Yazma Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Black, S. E.; Devereaux, P. J. ve Savanes, K. J. (2008). Too Young to Leave the Nest? The Effects of School Starting Age. *The National Bureau of Economic Research. Working Paper*.
- Bloom, B. S. (2012). *İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme*, (Çev.: D. A. Özçelik). Ankara: Pegem Akademi.
- Bora, V. (2012). Kız Çocuklarının Zorunlu Eğitim Sonrası Ortaöğretime Devam Etmeme Nedenleri, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Doç. Dr. Ali Taş), Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Burns, A. (1999). *Collaborative Action Research for English Language Teachers*. Cambridge: CUP.
- Cahan, S. ve Cohen, N. (1989). *Age Versus Schooling Effects on Intelligence Development*. *Child Development*, 60(5), 1239-1249.
- Canbulat, A. N. K. ve Yıldızbaş, F. (2014). Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların Okula Hazır Bulunuşluklarına İlişkin Görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 33-50.
- Connolly, M. M. (2015). *Experiences of Parents Whose Children with Autism Spectrum Disorder (asd) are Starting Primary School* (Order No. 10181188). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1827872560).
- Creswell, J. W. ve Clark, V. L. P. (2007). Choosing a Mixed Methods Design. *Designing and Conducting Mixed Methods Research*, 0(0), 58-88.
- Creswell, J. W. ve Clark, V. L. P. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Creswell, J. W.; Clark, V. L. P.; Gutmann, M. ve Hanson, W. (2003). Advanced Mixed Methods Research Designs. (Eds. A. Tashakkori ve C. Teddlie). In *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research* (s. 209-240). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Cumhur, F. (2018). Öğretmenlerin Görüş ve Önerileri Bağlamında Öğrencilerin Matematiksel Başarısını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 5(26), 2679-2693.

- Çakmak, Ö. (2008). Eğitimin Ekonomiye ve Kalkınmaya Etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(11), 33-41.
- Datar, A. (2006). Does Delaying Kindergarten Entrance Give Children A Head Start? *Economics of Education Review*, 25(1), 43-62.
- Dede, Y. ve Demir, S. B. (Ed.). (2014). *Karma Yöntem Araştırmaları: Tasarımı ve Yürütülmesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dee, T. S. ve Sievertsen, H. H. (2018). The Gift of Time? School Starting Age and Mental Health. *Health Economics*, 27(5), 781-802.
- Dilli, C. (2006). Zorunlu Eğitim Çağında Bulunan Kız Çocuklarının Okula Gitmeme Nedenleri, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Aysun Gürol), Elâzığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Elder, T. E. ve Lubotsky, D. H. (2009). Kindergarten Entrance Age and Children's Achievement: Impacts of State Policies, Family Backgrounds, and Pers. *Journal of Human Resources*, 44(3), 641-683.
- Erdoğan, İ. (2012). *Eğitimde Değişim Yönetimi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- European Commission. (2018). *Compulsory Education in Europe 2018/2019*. Brussels: EACEA, Education and Youth Policy Analysis.
- Fetters, M. D.; Curry, L. A. ve Creswell, J. W. (2013). Achieving Integration in Mixed Methods Designs-Principles and Practices. *Health Services Research*, 48(6), 2134-2156.
- Fraenkel, J. R. ve Wallen, N. E. (2003). *How to Design and Evaluate Research in Education*. New York: McGraw-Hill.
- Fredriksson, P. ve Öckert, B. (2013). Life-Cycle Effects of Age at School Start. *The Economic Journal*, 124(579), 977-1004.
- Gray, J. A. (1975). *Elements of A Two-Process Theory of Learning*. Cambridge, Massachusetts: Academic Press.
- Greene, J. C.; Caracelli, V. J. ve Graham, W. F. (1989). Toward a Conceptual Framework for Mixed-Method Evaluation Designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3), 255-274.
- Gündüz, F. ve Çalışkan, M. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 Aylık Çocukların Okul Olgunluk ve Okuma Yazma Becerilerini Kazanma Düzeylerinin İncelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 379-398.
- Haktanır, G. (2002). *Okulöncesinden İlkokula Geçiş Etkileyen Bazı Faktörler. OMEP Avrupa Bölge Toplantısı Bildiri Metni*. Sweden: Gothenburg.
- Harrell, M. C. ve Bradley, M. A. (2009). *Data Collection Methods Semi-Structured Interviews and Focus Groups*. Santa Monica, USA: RAND.
- Harris, J. A. ve Sipay R. E. (1986). *Okuma ve Öğrenmeye Hazır Oluş*, (Çev.: İ. Özçelik). *Çağdaş Eğitim*, 0(117), 22-24.
- Herbst, M. ve Strawinski, P. (2016). Early Effects of An Early Start: Evidence From Lowering the School Starting Age in Poland. *Journal of Policy Modeling*, 38(2), 256-271.
- Johnson, R. B.; Onwuegbuzie, A. J. ve Turne, L. A. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Kahramanoğlu, R.; Tiryaki, E. N. ve Canpolat, M. (2015). İlkokula Yeni Başlayan 60-66 Ay Grubu Öğrencilerin Hazıroşları Üzerine İnceleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1065-1080.
- Kawaguchi, D. (2011). Actual Age at School Entry, Educational Outcomes, and Earnings. *Journal of the Japanese and International Economies*, 25(2), 64-80.
- Konarzewski, K. (2014). The Effect of School Entrance Age on Academic Performance. *Educational Research Institute, Edukacja*, 5(130), 5-18.
- Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis An Introduction to its Methodology*. London: Sage Publications.
- Laaksonen, C.; Aromaa, M.; Heinonen, O. J.; Koivusilta, L.; Koski, P.; Suominen, S.; Vahlberg, T. ve Salanterä, S. (2008). Health Related Quality of Life in 10-Year-Old Schoolchildren. *Quality of Life Research*, 17(8), 1049-1054.
- Leech, N. L. ve Onwuegbuzie, A. J. (2010). Guidelines for Conducting and Reporting Mixed Research in Counseling and Beyond. *Journal of Counseling & Development*, 88(1), 61-69.
- March, C. C. (1998). *The Effect of Age at Entrance to School on Academic Success in Reading and Mathematics (Degree of Doctor)*. State University of New York, USA.
- Mayer, S. E. ve Harris, D. K. (2001). *Does Age at Enrollment in First Grade Affect Children's Cognitive Test Scores? USA*: University of Chicago.
- Meisels, S. (1992). Doing Harm by Doing Good: Iatrogenic Effects of Early Childhood Enrolment and Promotion Policies. *Early Childhood Research Quarterly*, 7(2), 155-174.

- Merkezi, U. Ç. ve Serisi, Ç. H. (2009). *Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye İlişkin Genel Yorumları 2008-2011*. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2014). *Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*. Resmî Gazete. Sayı: 29072.
- Morse, J. M. (1991). Approaches to Qualitative-Quantitative Methodological Triangulation. *Nursing Research*, 40(2), 120-123.
- Nam, K. (2014). Until When does the Effect of Age on Academic Achievement Persist? Evidence from Korean Data. *Economics of Education Review*, 0(40), 106-122.
- Nunan, D. (1999). *Research Methods in Language Learning. Eighth Printing*. Cambridge: CUP.
- Oktay, A. (1983). Okul Olgunluğu, Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Ortamlara Yetişen Çocuklarda Okul Olgunluğunun Ölçülmesi, (Doçentlik Tezi), İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Oktay, A. (1983). *Okul Olgunluğu*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Oktay, A. ve Unutkan, Ö. P. (2003). *İlköğretime Hazır Oluş ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Özden, Y. (2005). *Öğrenme ve Öğretme*, (7. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özgenel, S. (1992). İlkokulun İlk Günlerinde Çocuk. *Yaşadıkça Eğitim*, 0(24), 5-9.
- Özkan, E. ve Sezen, H. K. (2017). Toplum İçin Yöneylem Araştırması: Eğitim Yönetiminde Sistem Yaklaşımı Uygulaması. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 36(1), 83-109.
- Özmert, E. N. (2006). Erken Çocukluk Gelişiminin Desteklenmesi-III: Aile. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 49(3), 256-273.
- Palinkas, L. A.; Horwitz, S. M.; Green, C. A.; Wisdom, J. P.; Duan, N. ve Hoagwood, K. (2015). Purposeful Sampling for Qualitative Data Collection and Analysis in Mixed Method Implementation Research. *Administration and Policy in Mental Health*, 42(5), 533-44.
- Patton, M. (1990). *Qualitative Evaluation and Research Methods*. (p. 169-18.) Beverly Hills, CA: Sage.
- Phillips, D. A. (2017). Commentary: Beyond more of the Same-Sustaining the Benefits of Preschool Education-Reflections on Bierman et al. (2016). *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 58(2), 138-139.
- Sakic, M.; Brusic, J. ve Babarovic, T. (2012). The Relation Between School Entrance Age and School Achievement During Primary Schooling: Evidence from Croatian Primary Schools. *British Journal of Education Psychology*, 83(4), 651-63.
- Sarıer, Y. (2016). Türkiye'de Öğrencilerin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörler: Bir Meta-Analiz Çalışması. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 609-627.
- Sharp, C. (2002). School Starting Age: European Policy and Recent Research. In *LGA Seminar'When Should Our Children Start School*. LGA Conference Centre, London, 1 November.
- Tashakkori, A. ve Teddlie, C. (2003). *Handbook of Mixed Methods Research: From Data Triangulation to Mixed Model Design*, 671-701. Thousand Oaks, ABD: SAGE.
- Tatal, Ö. (2013). İlkokuma Yazma Öğrenmede Okula Başlama Yaşının Okuma-Yazma Başarısına Etkisi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Doç. Dr. Behçet Oral), Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tatal, Ö. ve Oral, B. (2015). İlk Okuma-Yazma Öğrenmede Okula Başlama Yaşının Okuma-Yazma Başarısına Etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(24), 96-121.
- Uzunsakal, E. ve Yıldız, D. (2018). Alan Araştırmalarında Güvenirlik Testlerinin Karşılaştırılması ve Tarımsal Veriler Üzerine Bir Uygulama. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 14-28.
- Ülker, İ. (2010). Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde ve Türk Anayasa Hukukunda Eğitim Hakkı ve Özgürlüğü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Yavuz Atar), Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz, D.; Bayar-Muluk, N.; Bayoglu, B.; Idil, A. ve Anlar, B. (2016). Screening 5 and 6 Year-Old Children Starting Primary School for Development and Language. *The Turkish Journal of Pediatrics*, 58(2), 136-144.
- Zohrabi, M. (2013). Mixed Method Research: Instruments, Validity, Reliability and Reporting Findings. *Theory and Practice in Language Studies*, 3(2), 254-262.